

וַיְחִי יַעֲקֹב וְגו', רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה) ס' וְעַמּוּךָ כָּלָם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ וְגו', זָכָאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, יִתִּיר מִכָּל עַמּוּיִן עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, דְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא קָרָא לֹון צַדִּיקִים. לְאַחֲסִין לֹון יְרוּתַת עֲלָמִין בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, לְאַתְעֲנַגָּא כְּהוּא עֲלָמָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה נח) אַז תִּתְעַנֵּג עַל ה'. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּמִתְדַבְּקִין בְּגוּפָא דְמִלְכָּא, דְכְּתִיב, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלכֶם הַיּוֹם.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, וְעַמּוּךָ כָּלָם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ, הַאי קָרָא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ בֵּין מְחַצְדֵי חַקְלָא, דְּהָא בְּרִזָּא דְאַגְדָּתָא תְּנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן. דְּאַחֲסַנְתָּ יְרוּתָא עֲלָאָה דְהֵיִיא אֶרֶץ, לִית מָאן דִּירִית לָהּ, בַּר הַהוּא דְאַקְרִי צַדִּיק. (ס"א דְהָא אֶרֶץ, וְלִית מָאן דִּירִית לָהּ, בַּר הַהוּא דְאַקְרִי צַדִּיק, דְּהָא צַדִּיק יְרִית לְמִטְרוֹנִיתָא וְדָא) דְּהָא מִטְרוֹנִיתָא בֵּיהּ אֲתַדְבַּקַת לְאַתְבְּסָמָא, וְצַדִּיק יְרִית לְמִטְרוֹנִיתָא וְדָאִי.

אוּף הַכָּא, בְּחִבְיבוּתָא דְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אָמַר, וְעַמּוּךָ כָּלָם צַדִּיקִים, וּבְגִין כְּףָּ לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ, אֲתַחֲזוֹן לְיְרִית לְמִטְרוֹנִיתָא. מְאִי טַעְמָא אַקְרוּן צַדִּיקִים, וּמְאִי טַעְמָא יְרִיתִין לְמִטְרוֹנִיתָא. בְּגִין דְּאַתְגַּזְרוּ. כְּמָה דְתַנִּינן, כָּל מָאן דְּאַתְגַּזֵּר, וְעֵיִל בְּהָאִי (ס"א בְּרִית קְדִישָׁא וְעֵיִל בְּהָאִי) אַחֲסַנָּא, וְנִטִּיר לְהָאִי בְּרִית, עָאל וְאַתְדַּבַּק בְּגוּפָא דְמִלְכָּא, וְעָאל בְּהָאִי צַדִּיק. וּבְגִינֵי כְּףָּ אַקְרוּן צַדִּיקִים, וְעַל דָּא לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ. מְאִי אֶרֶץ, דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים.

אַהֲרָר וְאָמַר, נִצֵּר מְטַעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְפָּאָר. נִצֵּר מְטַעֵי, עֲנַפָּא מְאִינוֹן עֲנַפִּין, דְּנִטַּע קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא כַּד בְּרָא

וַיְחִי יַעֲקֹב וְגו'. רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה ס) וְעַמּוּךָ כָּלָם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ וְגו'. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל אַמּוֹת עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא קָרָא אוֹתָם צַדִּיקִים לְהוֹרִישׁ לָהֶם יְרִשַׁת עוֹלָמִים בְּעוֹלָם הַכָּא, לְהַתְעַנֵּג בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ישעיה נח) אַז תִּתְעַנֵּג עַל ה'. מָה הַטַּעַם? בְּגַלְל שְׁנִדְבָקִים בְּגוּף שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׁפָתוֹב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלכֶם הַיּוֹם.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, וְעַמּוּךָ כָּלָם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ, פְּסוּק זֶה הוּא סוּד עֲלִיוֹן בֵּין קוּצְרֵי הַשָּׂדֶה, שְׁהָרִי בְּסוּד הָאֲגָדָה שְׁנֵה רַבִּי שְׁמַעוֹן שִׁירֶשֶׁת הַיְרֶשֶׁה הַעֲלִיוֹנָה שֶׁל אוֹתָהּ אֶרֶץ, אִין מִי שִׁירֶשׁ אוֹתוֹ פְּרָט לְאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא צַדִּיק. [שֶׁל הָאֶרֶץ הַזֹּאת, וְאִין מִי שִׁירֶשׁ אוֹתָהּ פְּרָט לְאוֹתוֹ שְׁנִקְרָא צַדִּיק, שְׁהָרִי הַצַּדִּיק יוֹרֵשׁ אֶת הַגְּבִירָה וְדָא] שְׁהָרִי הַגְּבִירָה נִדְבַּקַת בּוֹ לְהַתְבַּשֵּׁם, וְהַצַּדִּיק יוֹרֵשׁ וְדָאִי אֶת הַגְּבִירָה הַזֹּה.

אַף כָּאן, בְּחִבְיבוּתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְיִשְׂרָאֵל אָמַר וְעַמּוּךָ כָּלָם צַדִּיקִים. וְלָכֵן לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ, רְאוּיִים לִירֶשׁ אֶת הַגְּבִירָה. מָה הַטַּעַם נִקְרְאוּ צַדִּיקִים, וּמָה הַטַּעַם יוֹרְשִׁים אֶת הַגְּבִירָה? מְשׁוּם שְׁנִמּוּלוֹ, כְּמוֹ שְׁשִׁנִּינוּ, כָּל מִי שְׁנִמּוּל וְנִכְנַס [בְּבְרִית הַקְדֶּשׁ וְנִכְנַס בּוֹ] בִּירֶשֶׁה זֹו וְשָׁמַר אֶת הַבְּרִית הַזֹּה, נִכְנַס וְנִדְבַק בְּגוּף הַמֶּלֶךְ וְנִכְנַס בְּצַדִּיק זֶה, וְלָכֵן נִקְרְאוּ צַדִּיקִים, וְעַל כֵּף לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ. אִיזוֹ אֶרֶץ? זֹו אֶרֶץ הַחַיִּים.

חֹזֵר וְאָמַר, נִצֵּר מְטַעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְפָּאָר. נִצֵּר מְטַעֵי - עֲנַף מְאוֹתָם עֲנַפִּים שְׁנִטַּע הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא כְּשֶׁבְרָא אֶת הָעוֹלָם, שְׁפָתוֹב (בראשית א) וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים